

PARTNERSKABSAFTALE

om erhvervsfyrtårnet for bæredygtigt byggeri og
erhvervsudvikling med afsæt i Femern Bælt-forbindelsen

Baggrund

Denne aftale etablerer og fastlægger rammerne for partnerskabet om udviklingen af et erhvervsfyrtårn for bæredygtigt byggeri og erhvervsudvikling med afsæt i Femern Bælt-forbindelsen. Formålet med partnerskabet er at skabe en ramme for strategisk og koordineret udvikling af erhvervsfyrtårnet på kort og længere sigt. Det gælder blandt andet, at:

- Arbejde for at erhvervsfyrtårnet udvikler en dansk styrkeposition, som gør Danmark dygtigere, grønnere og rigere, og hvis internationale potentiale indfries ved, at der udvikles danske eksportsucceser, og tiltrækkes udenlandske investeringer.
- Sikre samarbejde på tværs af landsdelene om udviklingen af de forskellige erhvervsfyrtårne og arbejde for, at erhvervsfyrtårnene kommer hele deres landsdel såvel som hele Danmark til gavn.
- Formulere fælles målsætninger for videreudviklingen af erhvervsfyrtårnet.
- Adressere barrierer for erhvervsfyrtårnets fremdrift og nye potentialer.
- Se på behovet for at igangsætte yderligere initiativer, der kan bidrage til at udvikle erhvervsfyrtårnet.
- Koordinere opfølgning på Vækstteam Sjælland og øernes anbefalinger.
- Understøtte sammenhæng til øvrige indsatser på nationalt, regionalt og lokalt niveau.

Partnerskabsaftalen består dels af en strategi for udviklingen af erhvervsfyrtårnet med sigtelinjer for arbejdet frem mod 2025, og dels af en handlingsplan, der beskriver de aktiviteter, som parterne er enige om at igangsætte frem mod 2025. Parterne vil løbende drøfte, hvilke yderligere aktiviteter der kan være behov for at igangsætte – både frem mod 2025 og i de efterfølgende år – for at realisere det fulde potentiale i erhvervsfyrtårnet.

Partnerskabet omfatter konsortiet for erhvervsfyrtårnet for bæredygtigt byggeri og erhvervsudvikling med afsæt i Femern Bælt-forbindelsen, Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse, Erhvervshus Sjælland, Erhvervsministeriet, Transportministeriet, Indenrigs- og Boligministeriet, Uddannelses- og Forskningsministeriet, Udenrigsministeriet, Beskæftigelsesministeriet samt Børne- og Undervisningsministeriet.

Partnerskabet mødes i udgangspunktet to gange årligt, og drøfter udviklingen i arbejdet med erhvervsfyrtårnet. Det er Erhvervsministeriet, der inviterer og varetager mødeafviklingen. Partnerskabsaftalen genbesøges én gang årligt.

Strategi

På Sjælland og øerne er der potentiale for at udvikle et erhvervsfyrtårn, som kan bidrage til, at bæredygtigt byggeri bliver en ny dansk styrkeposition. Samtidig medfører Femern Bælt-forbindelsen store muligheder for erhvervsudvikling på Sjælland og øerne inden for en række forskellige erhverv. De potentialer skal erhvervsfyrtårnet bidrage til at realisere.

Regeringen og et bredt flertal af Folketingets partier indgik d. 5. marts 2021 aftale om *National strategi for bæredygtigt byggeri*, der sætter de langsigtede rammer for en ambitiøs omstilling i den danske bygge- og anlægssektor, og som bl.a. indebærer en trinvis indfasning af krav til bygningers klimapåvirkning. Der er store muligheder for vækst og erhvervsudvikling inden for bæredygtigt byggeri og for at fremme udviklingen af bæredygtige løsninger, som også vil blive efterspurgt på fremtidens eksportmarkeder. Det skal bl.a. ses i lyset af, at EU-lovgivningen i stigende grad forventes at øge ambitionerne for bæredygtigt byggeri, eksempelvis med bygningsdirektivet, byggevevareforordningen, energieffektiviseringsdirektivet mv.

Sjælland og øerne har allerede i dag et stærkt erhvervsliv inden for bygge- og anlægserhvervet, og over de senere år er der sket en kraftig vækst i erhvervets omsætning. Anlægsfasen omkring Femern Bælt-forbindelsen er en unik innovationsmulighed, som kan danne grundlag for udvikling af nye, stærkere og grønnere byggemetoder til store infrastrukturprojekter og til hele bygge- og anlægserhvervet. Det kan også danne grundlag for afprøvning og brug af nye samarbejds- og aftaleformer mellem bygge- og anlægsbranchens parter, som kan bane vejen for brug af nye byggemetoder.

Parterne er enige om, at erhvervsfyrtårnet skal styrke udvikling af bæredygtigt byggeri og bidrage til, at det bliver en ny grøn styrkeposition for Danmark. Det kræver en stærk virksomhedsinvolvement, og fokus på at understøtte virksomhederne i at udvikle nye grønne løsninger, materialer og byggemetoder i samarbejde med relevante vidensmiljøer. Det kræver ligeledes, at staten bidrager aktivt, herunder ved at arbejde for at fjerne barrierer for udviklingen.

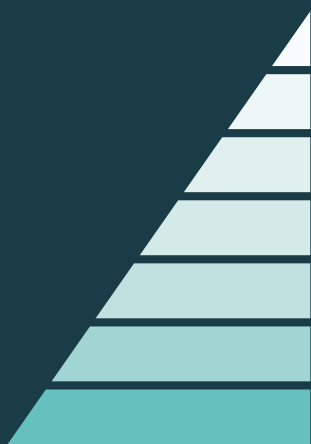
Udgangspunktet er bæredygtigt byggeri ved større infrastrukturprojekter, hvor Femern Bælt-forbindelsen giver særlige muligheder, men erhvervsfyrtårnet skal på sigt bidrage til, at Danmark bliver førende inden for udviklingen af bæredygtigt byggeri, både i forhold til store infrastrukturprojekter, nye grønne byggerier, renovering af bygningsmassen, og andre grønne løsninger i byggeriet, som direkte eller indirekte kan bidrage til reducere CO₂-udledningen fra byggeriet. Fokus skal dermed både være bæredygtighed i relation til fx byggematerialer, byggeproces, bæredygtighed på byggepladsen, automatisering, aftaleformer og robotisering af byggeprocessen.

Udover at udgøre en innovationsmulighed ift. bæredygtigt byggeri, medfører Femern Bælt-forbindelsen også andre potentialer for erhvervsudvikling på Sjælland og øerne. Femern Bælt-forbindelsen vil skabe en styrket regional infrastruktur og en international transportkorridor, der kan bidrage til

et mere integreret arbejdsmarked på tværs af Sjælland og Nordtyskland. Det kan gøre landsdelen attraktiv for nye virksomheds-etableringer, øge eksportmulighederne for lokale virksomheder og bidrage til at løfte turismeindustrien via den direkte forbindelse til et af verdens største turistmarkeder, Tyskland.

For at erhvervsfyrtårnet kan bidrage til at udnytte de potentialer for erhvervsudvikling, som Femern Bælt-forbindelsen medfører, er parterne enige om, at arbejde for at tiltrække virksomheder, som kan udnytte de nye muligheder, og derved kan skabe arbejdspladser, vækst og øget eksport. Herudover skal der arbejdes for etablering af et styrket dansk-tysk samarbejde i den fælles region op mod Femern Bælt-forbindelsens åbning og derefter inden for bl.a. vidensmiljøer, uddannelse og erhvervsliv. Der skal ligeledes arbejdes for at sikre kvalificeret arbejdskraft, som kan understøtte realiseringen af erhvervsfyrtårnet. Partnerskabet bakker desuden op om Udviklingsplanen for Sjælland og øerne, som er kommunerne i Region Sjællands fælles plan for en ambitiøs og langsigtet udvikling af turismeerhvervet.

Parterne er med denne aftale enige om at igangsætte en række aktiviteter, der skal understøtte udviklingen af erhvervsfyrtårnet, herunder den vision, som blev formuleret af regeringens vækstteam for Sjælland og øerne.

Vision

Femern Bælt-forbindelsen skal skabe vedvarende vækst, arbejdspladser og eksport på Sjælland og øerne ved at øge attraktiviteten for erhvervsliv og turisme. Samtidig skal viden fra byggeriet fremme, at virksomheder på Sjælland og øerne bliver førende i Europa inden for udviklingen af grønt byggeri i forbindelse med store infrastrukturprojekter.

Sigtelinjer for partnerskabets arbejde med udvikling af erhvervsfyrtårnet

I perioden 2022-2025 er partnerskabet enige om, at der arbejdes på følgende sigtelinjer og kerneaktiviteter for udviklingen af et erhvervsfyrtårn inden for bæredygtigt byggeri og erhvervsudvikling med afsæt i Femern Bælt-forbindelsen.

- **Frem mod 2025 styrkes forankringen af arbejdet med at udvikle en styrkeposition for bæredygtigt byggeri:** Dette indebærer bl.a., at styrke virksomhedsengagementet og private investeringer samt få flere centrale aktører med, der kan bidrage til at udvikle styrkepositionen inden for bæredygtigt byggeri og fremme kommerciel udvikling og anvendelse af nye løsninger, der kan afsættes på eksportmarkederne.
- **Frem mod 2025 etableres et viden- og læringscenter for bæredygtigt byggeri:** Centeret samler de vigtigste virksomheder og relevante lokale og nationale aktører om at udvikle fremtidens bæredygtige løsninger til byggeriet. Dette indebærer bl.a., at der sikres varige rammer for stærke offentlig-private forsknings- og udviklingssamarbejder om bæredygtigt byggeri, fx ved innovationssamarbejder og tilgængeliggørelse af test- og demonstrationsfaciliteter til virksomheder.
- **Frem mod 2025 øges udbuddet af arbejdskraft til bæredygtigt byggeri og til at udnytte erhvervspotentialerne i Femern Bælt-forbindelsen:** Dette indebærer bl.a. opkvalificerings- og undervisningsforløb om bæredygtigt byggeri i regi af videns- og læringscenteret – og andre relevante steder i landsdelen – samt tiltrækning og fastholdelse af international arbejdskraft.
- **Frem mod 2025 udvikles en attraktiv transport- og logistikhub:** Dette indebærer bl.a. at erhvervsområdet langs motorvejskorridorer fra Femern Bælt-forbindelsen udvikles, så det bliver endnu mere attraktivt at placere aktiviteter her for transport- og logistikvirksomheder, og virksomheder inden for andre erhverv, som kan drage fordel af at etablere sig nær transportkorridoren.
- **Frem mod 2025 udvikles turismeprodukterne på Sjælland og øerne:** Dette indebærer bl.a., at turismeprodukter accelereres og investeringsgrundlaget øges, så Sjælland og øerne er klar til at tiltrække særligt tyske turister, når Femern Bælt-forbindelsen står færdig. Udviklingen af turismeindustrien vil ske i regi af arbejdet med Udviklingsplan for Sjælland og øerne, og med en central rolle for områdets turismeaktører, hvilket partnerskabet vil understøtte og bakke op om.

Staten vil aktivt bidrage til at realisere ovenstående sigtelinjer, og arbejde for at fjerne barrierer for udviklingen, herunder ved at gennemføre de aktiviteter, som fremgår af handlingsplanen. Arbejdet med erhvervsfyrtårnet indebærer et stort potentiale for at øge eksporten og tiltrække investeringer til Danmark. Derfor vil Udenrigsministeriet indgå i arbejdet med at udvikle erhvervsfyrtårnet mhp. at understøtte internationaliseringsaktiviteter, herunder investeringstiltrækning, innovation og eksportfremme. Det skal bidrage til at sikre, at vi udvikler det internationale potentiale i erhvervsfyrtårnet fra start og indfrier eksport- og investeringsfremmepotentialet på sigt.

Udviklingen af erhvervsfyrtårnet skal have national og international rækkevidde, og tilgangen i arbejdet er at være åben, hvor alle relevante virksomheder og øvrige aktører, som ønsker at bidrage til arbejdet, er velkomne. Erhvervsfyrtårnet vil have særligt fokus på at understøtte erhvervsudviklingen gennem private investeringer og kommerciel udvikling og anvendelse af nye løsninger inden for bæredygtigt byggeri, der kan afsættes på eksportmarkederne.

Igangsatte indsatser

Konsortiet bag erhvervsfyrtårnet har påbegyndt udviklingen af erhvervsfyrtårnet ved at igangsætte en række aktiviteter med finansiering fra Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse. Aktiviteterne beskrives i handlingsplanen.

Parallelt hermed har regeringen med et bredt flertal af Folketingets partier – som en del af 'Tillæg til politisk aftale om Flere og bedre uddannelsesmuligheder i hele Danmark' med aftale om udflytning af videregående uddannelser besluttet at etablere nye tekniske uddannelser på Lolland-Falster. Der er konkret afsat 3 millioner kroner til at medfinansiere etableringen af nye tekniske uddannelser på Lolland-Falster. Derudover er der igangsat en række initiativer, der skal tiltrække flere unge til hundredevis af lærepladser, der bliver oprettet under byggeriet af Femern Bælt-forbindelsen.

Det fremgår endvidere af *Aftale om Infrastrukturplan 2035*, at regeringen og partierne bag aftalen ser positivt på muligheden for, at Sund & Bælt Holding A/S bevarer den kommende tunnelementfabrik, der etableres ved Rødbyhavn i forbindelse med anlæg af Femern Bælt-forbindelsen. Det vil fastholde lokale arbejdspladser på Lolland samtidig med, at tunnelementfabrikken kan bidrage til at billiggøre kommende infrastrukturprojekter, da der ikke vil være behov for at etablere nye produktionsfaciliteter til projekterne. Fabrikken kan ligeledes være et vigtigt element i videns- og læringsmiljøet inden for bæredygtigt byggeri, idet samarbejde mellem forskere, studerende og virksomhederne, som anvender tunnelementfabrikken kan være grobund for udvikling af nye grønne løsninger til store infrastrukturprojekter.

Derudover skal et samarbejde mellem Danmarks Tekniske Universitet (DTU), Roskilde Universitet (RUC), Guldborgsund Kommune, Lolland Kommune og det regionale og lokale erhvervsliv på Lolland-Falster skabe nye muligheder for undervisning, forskning og erhverv med udgangspunkt i Femern Bælt-forbindelsen. DTU og RUC har meldt ud, at de i samarbejde med kommunerne ønsker at etablere et residential college på Lolland-Falster. Her skal studerende og forskere tilbydes bolig- og studieophold i kortere eller længere perioder, f.eks. i forbindelse med kandidatprojekter, ph.d.-forløb eller kurser og sommerskoler.

Handlingsplan

Parterne er enige om i perioden 2022-2025 at igangsætte følgende initiativer, der understøtter den videre udvikling af erhvervsfyrtårnet.

Sigtelinje 1:

Frem mod 2025 styrkes forankringen af arbejdet med at udvikle en styrkeposition for bæredygtigt byggeri	Tidshorizont
<i>Parterne er enige om at igangsætte følgende aktiviteter:</i>	
<ul style="list-style-type: none">Arbejdet med erhvervsfyrtårnet skal skabe værdi for de virksomheder, som arbejder med bæredygtigt byggeri, og kan løfte det til at blive en ny dansk styrkeposition. Konsortiet vil derfor arbejde for at styrke virksomhedsengagementet og private investeringer i udviklingen af erhvervsfyrtårnet.	2022-2025
<ul style="list-style-type: none">Flere af de vigtigste aktører inden for bæredygtigt byggeri skal involveres i arbejdet. Konsortiet vil derfor arbejde for at udvide partnerkredsen bag konsortiet med yderligere relevante aktører, herunder virksomheder som arbejder med bæredygtigt byggeri, uddannelses- og forskningsmiljøer, test- og demonstrationsfaciliteter, fonde relevant for bæredygtigt byggeri, Sund & Bælt og større entreprenører – eller rådgivningsvirksomheder.	2022-2025

Sigtelinje 2:

Frem mod 2025 etableres et viden- og læringscenter for bæredygtigt byggeri	Tidshorizont
<i>Konsortiet vil med de tildelte midler fra Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse igangsætte følgende aktiviteter:</i>	
<ul style="list-style-type: none">Konsortiet opbygger en konkret facilitet, der kan fungere som et midlertidigt videns- og læringscenter. Centrets aktiviteter vil være hhv. virksomheds- samt videns- og uddannelsesrettede, mens der ligeledes opbygges et netværk rundt om centret, herunder med et advisory board bestående af en række relevante aktører.	2022
<ul style="list-style-type: none">Brugen af digitale løsninger og automatisering, herunder robotteknologi, kan være et vigtigt element i udviklingen af bæredygtige løsninger til byggeriet. Konsortiet igangsætter, i samarbejde med relevante klyngeorganisationer inden for bl.a. digitalisering og robotteknologi, innovationssamarbejder, hvor private virksomheder og uddannelses- og vidensinstitutioner med afsæt i udfordringer og potentialer i byggeriet i fællesskab udvikler nye grønne løsninger inden for fx vand, beton eller energi. Samtidig iværksættes en netværksopbygning og matchmakingproces mellem virksomheder, GTS-institutter, uddannelsesinstitutioner og start-ups.	2022-2023

<ul style="list-style-type: none"> Konsortiet igangsætter uddannelsesrettede aktiviteter herunder at udvalgte uddannelsesinstitutioner frem mod 2023 kan udvikle og afprøve uddannelsesaktiviteter målrettet megainfrastrukturprojekter. 	2022-2023
<i>Parterne er enige om at igangsætte følgende aktiviteter:</i>	
<ul style="list-style-type: none"> Transportministeriet og Erhvervsministeriet vil i fællesskab med de øvrige parter i partnerskabet drøfte, hvordan tunnelelementsfabrikken kan understøtte udvikling af bæredygtige anlægsprojekter. 	2022-2023
<ul style="list-style-type: none"> Indenrigs- og Boligministeriet og Erhvervsministeriet vil gå i dialog med konsortiet om, hvordan viden- og læringscenteret for bæredygtigt byggeri kan understøtte og drage fordel af det allerede etablerede Viden-center om Bygningers Klimapåvirkninger, der er forankret under Bolig- og Planstyrelsen. 	2022-2025
<ul style="list-style-type: none"> Uddannelses- og Forskningsministeriet udmønter de 3 mio. kr. til udvikling af nye tekniske uddannelser jf. aftale om udflytning af videregående uddannelser, som Regeringen og aftalepartierne har afsat til nye tekniske uddannelser bl.a. ift. Femern Bælt-forbindelsen. 	2022-2025
<ul style="list-style-type: none"> Erhvervsministeriet vil understøtte innovation i forbindelse med udbud igennem et ordregiverrettet vejledningsmateriale, som eksemplificerer, hvordan innovation inden for bl.a. bæredygtigt byggeri kan ske. 	Løbende indsats
<ul style="list-style-type: none"> Virksomhedernes innovationssamarbejde med verdensførende virksomheder og forskningsmiljøer om udvikling af bæredygtigt byggeri kan være et vigtigt element i udviklingen af erhvervsfyrtårnet. Det vil Uddannelses- og Forskningsministeriet og Udenrigsministeriet understøtte, herunder med fokus på særligt udvalgte lande og regioner, fx via de danske innovationscentre og bilaterale samarbejdsaftaler om forskning og innovation. 	2022 og frem
<ul style="list-style-type: none"> Erhvervsfyrtårnet kan blive et springbræt for danske virksomheders deltagelse i EU's rammeprogram for forskning og innovation, Horizon Europe, herunder ved at der søges midler fra rammeprogrammer til innovationsprojekter i regi af erhvervsfyrtårnet. Uddannelses- og Forskningsministeriet vil drøfte mulighederne for deltagelse i Horizon Europe med konsortiet, herunder mulighederne for at gøre brug af EuroCenter og netværket EU-DK Support. 	2022 og frem
<ul style="list-style-type: none"> Konsortiet vil afsøge finansiering fra offentlige og private fonde, herunder midler fra Innovationsfonden, mhb. at understøtte, at virksomheder i regi af erhvervsfyrtårnet kan udvikle innovative løsninger inden for bæredygtigt byggeri. 	Løbende indsats
<ul style="list-style-type: none"> Benyttelse af eksisterende test- og demonstrationsfaciliteter kan bidrage til udviklingen af erhvervsfyrtårnet. Uddannelses- og Forskningsministeriet vil i gå dialog med konsortiet om, hvilke eksisterende test- og demonstrationsfaciliteter, der kan etableres samarbejder og synergi med for at styrke erhvervsfyrtårnet og skabe merværdi. 	2022-2023
<ul style="list-style-type: none"> Danmarks Eksport- og Investeringsfond kan tilbyde erfaring, sparring, nationalt og internationalt netværk samt eventuelle finansieringsløsninger til danske startups, SMV'er, store virksomheder og eksportører samt storskala kommercielle demonstrationsprojekter inden for grøn teknologi. Fonden kan derfor spille en vigtig rolle for udvikling af erhvervsfyrtårnet. Vækstfonden og/eller EKF i regi af Danmarks Eksport- og Investeringsfond vil deltage på et kommende møde i partnerskabet med henblik på at afsøge dels hvordan udviklingen på områder med et stort erhvervs-, eksport- og klimapotential mest hensigtsmæssigt realiseres, dels hvilken rolle fonden i den sammenhæng kan spille. 	2022-2023
<ul style="list-style-type: none"> For at internationalisere erhvervsfyrtårnets aktiviteter, løsninger og produkter, vil State of Green stille sine markedsføringskanaler til rådighed. State of Green ejer, drifter og udvikler en række digitale platforme, som kan bringes i anvendelse i den forbindelse. State of Green planlægger og deltager desuden løbende i delegationsbesøg, events og oplæg, som kan agere platform for at promovere erhvervsfyrtårnet. Konsortiet vil i andet halvår 2022 gå i dialog med State of Green mhp. at undersøge, hvordan State of Green bedst kan bidrage til at promovere erhvervsfyrtårnet. 	2022 og frem
<ul style="list-style-type: none"> En række offentlige og private tilbud kan på forskellig vis understøtte udvikling af løsninger inden for bæredygtigt byggeri. Erhvervsstyrelsen vil kortlægge relevante kilder til finansiering af yderligere aktiviteter i arbejdet med erhvervsfyrtårnet. 	2022-2023

<ul style="list-style-type: none"> Virksomhedernes innovationssamarbejde med verdensførende virksomheder og forskningsmiljøer om udvikling af bæredygtigt byggeri, kan være et vigtigt element i udviklingen af erhvervsfyrtårnet. Det vil Uddannelses- og Forskningsministeriet understøtte, herunder med fokus på særligt udvalgte lande og regioner, fx via de danske innovationscentre og bilaterale samarbejdsaftaler om forskning og innovation. 	2022-2025
<ul style="list-style-type: none"> Videns- og læringscenteret skal for at understøtte en national og international spredning af viden og afledt kommerialisering afsøge mulighed for hybride samarbejder og formater. Formålet er at invitere indenfor i centret på tværs af geografi. Det vil øge samarbejdsmulighederne med forskningsinstitutioner, virksomheder, studerende og elever. 	2022-2025

Sigtelinje 3:

Frem mod 2025 øges udbuddet af arbejdskraft til bæredygtigt byggeri og til at udnytte erhvervspotentialerne i Femern Bælt-forbindelsen	Tidshorisont
<i>Konsortiet vil med de tildelte midler fra Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse igangsætte følgende aktiviteter:</i>	
<ul style="list-style-type: none"> Konsortiet analyserer virksomhedernes behov for kvalificeret arbejdskraft bl.a., gennem opkvalificering og/eller international rekruttering af medarbejdere inden for særligt bygge- og anlægserhvervet. Gennem videndeling og evaluering af gennemførte projekter, understøtter konsortiet desuden anvendelsen af digitaliseret undervisning i erhvervsskolesektoren og relevante videregående uddannelser, så der skabes et erfaringsbaseret fundament fra 2023, hvor anlægsprojektet forventes at kræve en endnu større direkte indsats omkring rekruttering og opkvalificering. 	2022-2023
<ul style="list-style-type: none"> Konsortiet etablerer uddannelsespakker til efteruddannelse af medarbejdere og ledere ud fra de identificerede behov. Konsortiet digitaliserer og udvikler kurser. Desuden oversættes centrale kurser målrettet kvalificering af udenlandsk arbejdskraft til arbejdet i danske virksomheder. Undervisere på erhvervsskolerne understøttes i at digitalisere, oversætte og undervise på engelsk. 	2023
<ul style="list-style-type: none"> Konsortiet øger SMV'ers viden om international rekruttering og assisterer virksomhederne i rekrutteringsfasen mhp. at imødekomme eksisterende barrierer, der afholder virksomheder fra at ansætte udenlandske kandidater. Ydermere vil konsortiet afholde aktiviteter, der tiltrækker, assisterer og fastholder udenlandsk arbejdskraft i lokalområdet. 	2022-2023
<ul style="list-style-type: none"> Konsortiet vil udvikle og afprøve undervisningsforløb til bygge- og anlægserhvervet om bæredygtigt byggeri, innovation og digitalisering. Samtidig udbydes kurser til lærlinge og studerende inden for bl.a. præfabrikation og digitale bygningsinformationsmodeller. Endvidere etablerer konsortiet samarbejdsrelationer på tværs af uddannelsesinstitutioner mhp. at udvikle vertikale uddannelsesstilbud, der sikrer kobling mellem forskning og praksisnær undervisning og opfylder virksomhedernes behov for digitale og hybride undervisningsforløb. 	2022-2025
<ul style="list-style-type: none"> Konsortiet vil analysere virksomhedernes behov for kvalificeret arbejdskraft afledt af erhvervsudviklingen med afsæt i Femern Bælt-forbindelsen og internationalisering/eksport. På den baggrund vil konsortiet udvikle yderligere indsats, som opkvalificerer og rekrutterer medarbejdere i forhold til at udnytte erhvervspotentialerne f.eks. i relation til turisme, logistik, dansk/tyske samarbejder etc. 	2022-2025
<i>Parterne er enige om at igangsætte følgende yderligere aktiviteter:</i>	
<ul style="list-style-type: none"> Børne- og Undervisningsministeriet vil have fortsat fokus på rekruttering af lærlinge til Femern Bælt-forbindelsen og bidrage til rammer for opmærksomhedsskabende vejledningsindsatser for elever på 6. – 10. klassestrin. 	2022-2025
<ul style="list-style-type: none"> Opkvalificeringsindsatsen på Sjælland og øerne skal understøtte udviklingen af erhvervsfyrtårnet. Beskæftigelsesministeriet kan derfor gennem VEU-koordinatorerne i de regionale arbejdsmarkedskontorer understøtte mulige opkvalificeringsforløb, som imødekommer arbejdsmarkedets efterspørgsel inden for bæredygtigt byggeri ift. udvikling, test og implementering af nye grønne løsninger og processer i byggeriet ved såvel nybyg og renovering samt vedfølgerhverv. Det kan f.eks. være i relation til byggematerialer, automatisering af byggeprocesser og CO₂ regnskab. Det kan også være almen opkvalificering inden for sprog og digitalisering. Det kan konkret ske ved, at VEU-koordinatorerne bidrager til at etablere og facilitere mulige samarbejder om konkrete opkvalificeringsforløb og uddannelse for beskæftigede og ledige mellem lokale virksomheder og virksomheds-/brancheklynger, uddannelsesinstitutioner, jobcentre, Byggeriets Uddannelser og arbejdsmarkedets parter. Konsortiet vil drøfte med Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering, hvordan opkvalificeringsindsatsen kan understøtte udviklingen af erhvervsfyrtårnet. 	2022-2023

<ul style="list-style-type: none"> Beskæftigelsesministeriet kan understøtte erhvervsfyrårnet i den internationale tiltræknings-, rekrutterings- og fastholdelsesindsats på Sjælland og øerne gennem Workindenmarks indsatser og konkrete ydelser til virksomheder ift. både højt kvalificeret og faglært arbejdskraft samt ved EURES samarbejdet. Konsortiet koordinerer indsatsen med Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering og drøfter, hvordan de kan understøtte udviklingen af erhvervsfyrårnet. 	2022-2023
<ul style="list-style-type: none"> Femern Agency sikrer størst mulig andel af dansk arbejdskraft i anlægsfasen af Femern Bælt-forbindelsen. Det indebærer bl.a. at understøtte og arbejde for, at lærlinge kan komme i spil til uddannelse og oplæring i virksomheder. Beskæftigelsesministeriet og Børne- og Undervisningsministeriet vil understøtte og samarbejde med Femern Agency om dette. 	2022-2025

Sigtelinje 4:

Frem mod 2025 udvikles en attraktiv transport- og logistikhub	Tidshorizont
<i>Konsortiet vil med de tildelte midler fra Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse igangsætte følgende aktiviteter:</i>	
<ul style="list-style-type: none"> Konsortiet understøtter udviklingen af en attraktiv erhvervsregion, gennem en fælles markedsføringsindsats for alle erhvervsområder på tværs af kommuner, så der skabes en samlet fortælling, der tiltrækker danske og udenlandske virksomheder. 	2022-2023
<ul style="list-style-type: none"> Konsortiet synliggør investeringspotentiale for mulige investorer ved at udvikle og bidrage med eksternt rådgivning fire konkrete investeringsprojekter som har potentiale for omdannelse eller nyetablering af faciliteter. 	2022-2023
<ul style="list-style-type: none"> Konsortiet arbejder for at etablere en sammenhængende erhvervsregion på tværs af Femern Bælt bl.a. ved at udarbejde en analyse af potentialer og barrierer for udviklingen af en samlet erhvervsregion. Samtidig styrkes samarbejdet med tyske erhvervsorganisationer gennem møder og workshops, så der på sigt kan skabes en samlet markedsføring af regionen. 	2022-2023
<ul style="list-style-type: none"> Konsortiet vil arbejde for, at det bliver mest muligt attraktivt for transport- og logistikvirksomheder og andre virksomheder, som kan drage fordel af den kommende transportkorridor, at placere aktiviteter på Sjælland og øerne. 	2022-2023
<i>Parterne er enige om at igangsætte følgende yderligere aktiviteter:</i>	
<ul style="list-style-type: none"> Bolig- og Planstyrelsen vil rådgive kommunerne på Sjælland og øerne om mulighederne for, at deres fysiske planlægning kan understøtte udvikling af de erhvervspotentialer, som den kommende internationale transportkorridor kan medføre i bl.a. transport- og logistik erhvervet. 	2022
<ul style="list-style-type: none"> Udenrigsministeriet og Erhvervsministeriet vil i forbindelse med handlingsplanen for fremtidigt dansk-tysk samarbejde prioritere, at investerings- og erhvervspotentialerne omkring Femern Bælt forbindelsen udnyttes gennem samarbejde med relevante tyske parter. 	2022-2025
<ul style="list-style-type: none"> Den geografiske nærhed til Tyskland, og Tysklands behov for en omfattende modernisering af infrastruktur i de kommende år, er et gunstigt udgangspunkt for et samarbejde med Danmark og Tyskland. Trade Council vil understøtte de muligheder for kommercielle internationaliseringsaktiviteter, konsortiet måtte ønske at gennemføre på det tyske marked. 	2022-2025

Sigtelinje 5:

Frem mod 2025 udvikles turismeprodukterne på Sjælland og øerne	Tidshorison
<i>Konsortiet vil med de tildelte midler fra Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse igangsætte følgende aktiviteter:</i>	
<ul style="list-style-type: none"> Konsortiet vil understøtte initiativerne i "Udviklingsplan for Sjælland og øerne" bl.a. ved at bidrage med ekstern rådgivning og sparring for at udarbejde business cases for fremtidige investeringer i udviklingsprojekter såsom nye attraktioner og overnatningsfaciliteter som skal udvikles, defineres og klargøres så grundlaget for at træffe en investeringsbeslutning og realisering af projekterne fremmes. 	2022-2023
<ul style="list-style-type: none"> Konsortiet vil arbejde for at styrke samarbejdet mellem danske og tyske turismeaktører om promovning og udvikling af regionen som turismedestination. 	2022-2025
<i>Parterne er enige om at igangsætte følgende yderligere aktiviteter:</i>	
<ul style="list-style-type: none"> Erhvervsministeriet og VisitDenmark vil, i samarbejde med relevante turismeaktører, understøtte tiltrækningen af udenlandske, og særligt tyske turister, til Sjælland og øerne gennem en styrket markedsføringsindsats ifm. den kommende åbning af Femern Bælt-forbindelsen. 	Løbende indsats
<ul style="list-style-type: none"> Erhvervsministeriet vil understøtte udviklingen af dansk turisme gennem den nye nationale strategi for bæredygtig vækst i dansk turisme med konkrete initiativer, der også kommer Sjælland og øerne til gavn. 	2022

